

FIȘA DISCIPLINEI

Teoria argumentării

Anul universitar 2025–2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș–Bolyai
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Departamentul de filosofie în limba maghiară
1.4. Domeniul de studii	Filosofie
1.5. Ciclul de studii	Licență (BA)
1.6. Programul de studii / Calificarea	Filosofie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Teoria argumentării				Codul disciplinei		HLM2202			
2.2. Titularul activităților de curs			Lect. univ. dr. Gergely Péter-Alpár								
2.3. Titularul activităților de seminar			Lect. univ. dr. Gergely Péter-Alpár								
2.4. Anul de studiu		2	2.5. Semestrul		4	2.6. Tipul de evaluare		E	2.7. Regimul disciplinei		DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					28
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat (consiliere profesională)					8
Examinări					6
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				70	
3.8. Total ore pe semestru				56	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	nu sunt
4.2. de competențe	nu sunt

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezența este obligatorie pentru 70% din cursuri: 9 din 14 cursuri.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Participarea la seminarul este obligatorie. Pregătirea și prezentarea a 2 lucrări de seminar este obligatorie (sau a unei sinteze/handout), precum și participarea la discuțiile din cadrul seminarului.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	• C1 Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei: presupoziii, principii, valori, etici, modalități de gândire și practici. • C2 Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură. • C3 Identificarea prin gândire critică (analiză și evaluare logice) a punctelor tari și slabe ale unor soluții, concluzii sau abordări alternative de probleme. • C4 Evidențierea cauzelor, principiilor și semnificațiilor acțiunilor, experienței și existenței umane. • C5 Producerea/proiectarea și comunicarea de idei/cunoștințe filosofice. • C6 Mediarea interumană și interculturală prin identificarea, analiza și soluționarea unor probleme interumane și interculturale.
Competențe transversale	• CT1 Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente. • CT2 Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice. • CT3 Autoevaluarea nevoii de formare profesională în scopul dezvoltării autonomiei personale, al inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Însușirea conceptelor de bază ale teoriei argumentării și folosirea acestora atât în discursul cotidian cât și în cel profesional/special (ex. filosofic, științific, juridic, politic etc.)
7.2 Obiectivele specifice	• Însușirea tehnicilor de argumentare deductive și inductive. • Formarea și dezvoltarea gândirii critice. • Recunoașterea erorilor logice; eliminarea argumentelor eronate și contradictorii. • Formularea și prezentarea argumentelor în mod concis și clar.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere: logica și teoria argumentării. Noțiunea, propoziția, inferența. Corectitudine și validitate.	Prelegere, sinteză	
2. Fundamentele logicii propoziționale.	Prelegere, sinteză	
3. Fundamentele logicii predicatelor.	Prelegere, sinteză	
4. Erori logice.	Prelegere, sinteză	
5. Opinia și schimbarea opiniei.	Prelegere, sinteză	
6. Fapte și dovezi.	Prelegere, sinteză	
7. Cauzalitate și teleologie.	Prelegere, sinteză	
8. Inducția (și deducția), analogia, metafora.	Prelegere, sinteză	
9. Coroborare și falsificare.	Prelegere, sinteză	
10. Teoria actelor de vorbire.	Prelegere, sinteză	
11. Logică și conversație.	Prelegere, sinteză	
12. Intenții și implicaturi.	Prelegere, sinteză	
13. Fapte și valori.	Prelegere, sinteză	
14. Persuasiune și manipulare.	Prelegere, sinteză	
Bibliografie		
1. Austin, John L.: <i>Tetten ért szavak</i> . Budapest, Akadémiai Kiadó, 1999.		
2. Bajohr, Hannes – Fuchs, Florian – Kroll, Paul (Szerk.): <i>History, Metaphors, Fables. A Hans Blumenberg Reader</i> . Ithaca–		

- London, Cornell University Press & Cornell University Library, 2020.
3. Brandom, Robert B.: *Articulating Reasons. An Introduction to Inferentialism*. Cambridge, MA – London, England, Harvard University Press, 2000.
 4. Brandom, Robert: Asserting. *Nous*, 1983. 4. 637–650.
 5. Carnap, Rudolf: A metafizika kiküszöbölése a nyelv logikai elemzésén keresztül. In Altrichter Ferenc (Szerk.): *A bécsi kör filozófiája*. Budapest, Gondolat Kiadó, 1972, 61–92.
 6. Davidson, Donald: Rational Animals. *Dialectica*, 1982. 4. 317–327.
 7. Grice, Herbert Paul: *Tanulmányok a szavak életéről*. Budapest, Gondolat Kiadó, 2011.
 8. Harré, Rom: Meggyőzés és manipulálás. In Pléh Csaba – Síklaki István – Terestyéni Tamás (Szerk.): *Nyelv – kommunikáció – cselekvés*. Budapest, Osiris Kiadó, 2001, 627–641.
 9. Harré, Rom: Rhetoric and Realism. *Theoria*, 1996. 25. 41–47.
 10. Kuhn, Thomas S.: *A tudományos forradalmak szerkezete*. Budapest, Gondolat, 1984.
 11. Kuhn, Thomas S.: Objektivitás, értékítélet és elméletválasztás. In Forrai Gábor–Szegedi Péter (Szerk.): *Tudományfilozófia. Szöveggyűjtemény*. Budapest, Áron Kiadó, 1999, 171–186.
 12. Madarász Tiborné – Pólos László – Ruzsa Imre: *A logika elemei*. Budapest, Osiris Kiadó, 2006.
 13. Margitay Tihamér: *Az érvelés mestersége*. Budapest, Typotex, 2007.
 14. Neurath, Otto: Protokolltétel. In Altrichter Ferenc (Szerk.): *A bécsi kör filozófiája*. Budapest, Gondolat Kiadó, 1972, 245–259.
 15. Polányi Mihály: A hallgatolagos következtetés logikája. In Forrai Gábor – Szegedi Péter (Szerk.): *Tudományfilozófia. Szöveggyűjtemény*. Budapest, Áron Kiadó, 1999, 153–169.
 16. Putnam, Hilary: *The Collapse of the Fact/Value Dichotomy and Other Essays*. Cambridge, MA–London, England, Harvard University Press, 2002.
 17. Quine, Willard van Orman: Az empirizmus két dogmája. In Forrai Gábor – Szegedi Péter (Szerk.): *Tudományfilozófia. Szöveggyűjtemény*. Budapest, Áron Kiadó, 1999, 131–151.
 18. Quine, Willard van Orman: A bizonyítékok. In Forrai Gábor (Szerk.): *A tapasztalattól a tudományig*. Budapest, Osiris Kiadó, 2002, 95–113.
 19. Quine, Willard van Orman: A tények. In Forrai Gábor (Szerk.): *A tapasztalattól a tudományig*. Budapest, Osiris Kiadó, 2002, 177–196.
 20. Quine, Willard van Orman: Arról, hogy mi van. In Forrai Gábor (Szerk.): *A tapasztalattól a tudományig*. Budapest, Osiris Kiadó, 2002, 115–135.
 21. Quine, W. V. – Ullian, J. S.: *The Web of Belief*. McGraw-Hill, Inc., 1978. [A könyv román fordításának az adatai: *Țesătura opiniilor*. Iași, Polirom, 2021.]
 22. Read, Stephen: *Bevezetés a logika filozófiájába*. Budapest, Kossuth Kiadó, 2001.
 23. Ricoeur, Paul: The Metaphorical Process as Cognition, Imagination, and Feeling. *Critical Inquiry*, 1978. 1. 143–159.
 24. Rorty, Richard: Philosophy and the Mirror of Nature. Princeton, NJ, Princeton University Press, 1979. [A könyv román fordításának az adatai: *Filosofie și oglinda naturii*. Cluj-Napoca, Editura Tact, 2014.]
 25. Russell, Stuart – Norvig, Peter: *Mesterséges intelligencia modern megközelítésben*. Budapest, Panem Könyvkiadó, 2005.
 26. Ryle, Gilbert: *A szellem fogalma*. Budapest, Gondolat, 1974.
 27. Schlick, Moritz: Az ismeret fundamentumáról. In Altrichter Ferenc (Szerk.): *A bécsi kör filozófiája*. Budapest, Gondolat Kiadó, 1972, 260–287.
 28. Schlick, Moritz: Az okság a mindennapi életben és korunk tudományában. In Altrichter Ferenc (Szerk.): *A bécsi kör filozófiája*. Budapest, Gondolat Kiadó, 1972, 342–376.
 29. Searle, John R.: *Beszédaktusok. Nyelvfilozófiai tanulmány*. Budapest, Alkalmazott Kommunikációtudományi Intézet – Gondolat Kiadó, 2009.
 30. Searle, J. R.: Hogyan vezethető le a „kell” a „van”-ból? In Lónyai Mária (Szerk.): *Tények és értékek. A modern angolszász etika irodalmából*. Gondolat Kiadó, Budapest, 1981, 564–589.
 31. von Wright, Georg Henrik: Magyarázat és megértés. In Bertalan László (Szerk.): *Magyarázat, megértés, előrejelzés*. Budapest, Tömegkommunikációs Kutatóközpont, 1987, 43–213.
 32. Zoltayné Paprika Zita (Szerk.): *Döntéelmélet*. Budapest, Alinea Kiadó, 2005.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Descrierea cerințelor. Atribuirea sarcinilor.	Analiza și interpretarea textelor	
2. Madarász–Pólos–Ruzsa: A logika nyelvtana. Szemantikai értékek. Igazságfunktorok. (cap.	Rezolvarea exercițiilor	

2., 3. și 5.)		
3. Madarász-Pólos-Ruzsa: Extenzionális predikátumok. Vátozók és kvantorok. Univerzális és egzisztenciaállítások. (cap. 4., 6. și 7.)	Analiza și interpretarea textelor	
4. Margitay T.: Gyakori érvelési típusok és érvelési hibák. (cap. (14. și) 15.)	Rezolvarea exercițiilor	
5. W. v. O. Quine – J. S. Ullian: Belief and Change of belief. (cap. 2.)	Analiza și interpretarea textelor	
6. W. v. O. Quine – J. S. Ullian: Observation. (cap. 3.); O. Neurath: Protokolltételek.; M. Schlick: Az ismeret fundamentumáról.	Rezolvarea exercițiilor	
7. G. H. von Wright: Okság és oksági magyarázat. Intencionalitás és teleologikus magyarázat. (cap. 2. și 3.)	Analiza și interpretarea textelor	
8. W. v. O. Quine – J. S. Ullian: Induction, Analogy, and Intuition. (cap. 7.); H. Blumenberg: Light as a Metaphor for Truth. (II./6.)	Rezolvarea exercițiilor	
9. K. R. Popper: Falszifikálhatóság. Korroboráció, avagy hogyan állja ki egy elmélet az ellenőrzéseket? (cap. 4. și 10.)	Analiza și interpretarea textelor	
10. J. L. Austin: <i>Tetten ért szavak</i> . (prelegerile I., II. și VIII.); J. R. Searle: Kifejezések, jelentés és beszédaktusok; Az illokúciós aktusok szerkezete. (cap. 2. și 3.)	Rezolvarea exercițiilor	
11. H. P. Grice: Társalgás és logika.; További megjegyzések a társalgás és a logika viszonyáról. (cap. 2. și 3./I.)	Analiza și interpretarea textelor	
12. H. P. Grice: Beszélői jelentés és szándékok.; Beszélői jelentés, mondatjelentés és szójelentés.; Az implikatura néhány modellje. (cap. 5., 6. și 7./I.)	Rezolvarea exercițiilor	
13. H. Putnam: <i>The Collapse of the Fact/Value Dichotomy</i> ; J. R. Searle: Hogyan vezethető le a „kell” a „van”-ból? (In <i>Tények és értékek</i> .)	Analiza și interpretarea textelor	
14. R. Harré: Meggyőzés és manipulálás.; Rhetoric and Realism	Rezolvarea exercițiilor	

Bibliografie

1. Austin, John L.: *Tetten ért szavak*. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1999.
2. Bajohr, Hannes – Fuchs, Florian – Kroll, Paul (Szerk.): *History, Metaphors, Fables. A Hans Blumenberg Reader*. Ithaca–London, Cornell University Press & Cornell University Library, 2020.
3. Grice, Herbert Paul: *Tanulmányok a szavak életéről*. Budapest, Gondolat Kiadó, 2011.
4. Harré, Rom: Meggyőzés és manipulálás. In Pléh Csaba – Síklaki István – Terestyéni Tamás (Szerk.): *Nyelv – kommunikáció – cselekvés*. Budapest, Osiris Kiadó, 2001, 627–641.
5. Harré, Rom: Rhetoric and Realism. *Theoria*, 1996. 25. 41–47.
6. Madarász Tiborné – Pólos László – Ruzsa Imre: *A logika elemei*. Budapest, Osiris Kiadó, 2006.
7. Margitay Tihamér: *Az érvelés mestersége*. Budapest, Typotex, 2007.
8. Neurath, Otto: Protokolltételek. In Altrichter Ferenc (Szerk.): *A bécsi kör filozófiája*. Budapest, Gondolat Kiadó, 1972, 245–259.
9. Popper, Karl. R.: *A tudományos kutatás logikája*. Európa Könyvkiadó, Budapest, 1997.
10. Putnam, Hilary: *The Collapse of the Fact/Value Dichotomy and Other Essays*. Cambridge, MA–London, England, Harvard University Press, 2002.
11. Quine, W. V. – Ullian, J. S.: *The Web of Belief*. McGraw-Hill, Inc., 1978. [A könyv román fordításának az adatai: *Țesătura opiniilor*. Iași, Polirom, 2021.]
12. Schlick, Moritz: Az ismeret fundamentumáról. In Altrichter Ferenc (Szerk.): *A bécsi kör filozófiája*. Budapest, Gondolat Kiadó, 1972, 260–287.
13. Searle, John R.: *Beszédaktusok. Nyelvfilozófiai tanulmány*. Budapest, Alkalmazott Kommunikációtudományi Intézet –

Gondolat Kiadó, 2009.

14. Searle, J. R.: Hogyan vezethető le a „kell” a „van”-ból? In Lónyai Mária (Szerk.): *Tények és értékek. A modern angolszász etika irodalmából*. Gondolat Kiadó, Budapest, 1981, 564–589.

15. von Wright, Georg Henrik: Magyarázat és megértés. In Bertalan László (Szerk.): *Magyarázat, megértés, előrejelzés*. Budapest, Tömegkommunikációs Kutatóközpont, 1987, 43–213.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Dezvoltarea abilităților de gândire critică și argumentativă care pot fi utilizate în cercetarea științifică, în activitățile politice și economice și în viața practică.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Stăpânirea materialului abordat în prelegeri. Utilizarea corectă a termenilor tehnici ale logicii formale. Rezolvarea exercițiilor.	Examen scris la sfârșitul semestrului.	70%
10.5 Seminar/laborator	Participare activă la analiza și interpretarea textelor.	Prezentarea și interpretarea a 2 texte de seminar.	20%
	Participarea activă la interpretări și dezbateri.	Monitorizarea este continuă pe tot parcursul semestrului.	10%
10.6 Standard minim de performanță			
• Prezența este obligatorie în 70% pentru cursuri și 100% pentru seminarii. • Prezentarea a 2 texte de seminar pe parcursul semestrului. Studentul va pregăti un conspect al textului de seminar și îl va trimite profesorului cu o săptămână înainte de prezentare; apoi documentul, amendat/modificat pe baza observațiilor profesorului, va fi trimis celorlalți studenți și profesorului în ziua prezentării seminarului, dar înainte de prezentare. • Participarea constantă și activă la discuții, analiza și interpretarea textelor.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)¹

¹ Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă							
								

Data completării:
15.09.2025

Semnătura titularului de curs
Lect. univ. dr. Gergely Péter-Alpár

Semnătura titularului de seminar
Lect. univ. dr. Gergely Péter-Alpár

Data avizării în departament:
...

Semnătura directorului de departament
Prof. univ. dr. Demeter Márton-Attila